

El corriol de la Serra de les Cadolles (12 Km)

Serra de Bellmunt, escenari de colors ([pilarcaralps](#))

Una ruta que ens recorre els corriols dels dos flancs que delimiten a sud i a nord la vall anticlinal de la Serra de Bellmunt, segueix un tram de la petita sèquia que delimita la Ribera del Sió i travessa els secans de les Planes de Ventoses.

En aquesta ruta es pot gaudir d'un bon exemple de construccions de pedra, un autèntic tresor de patrimoni integrat al paisatge i d'una gran diversitat d'avifauna que podem trobar, amb més o menys presència, en diferents èpoques estacionals. El sisó és l'au més emblemàtica d'aquest espai, però altres espècies com el torlit, la calàndria, l'arpella pàl·lida, el cruixidell, el siboc el cucut reial, la cogullada vulgar i fosca, l'abellerol , la tallareta cuallarga, l'àguila daurada, l'àguila cuabarrada, l'arpella vulgar, el xoriguer comú, el falcó mostatxut i el falcó pelegrí, ... Un autèntic plaer.

Sisó

Sortirem de Cal Monic per anar a trobar la banqueta de la primera sèquia del Canal d'Urgell, que resseguim cap a l'oest. A 1Km creuem el primer pont que trobem, i seguim uns 600m per un camí pedregós en sentit nord, fins al segon camí que ens creua, on girarem també a la dreta, fins a trobar la cruïlla dels tres termes, com ens indiquen les lletres que hi ha gravades a la fita de pedra que hi ha a la vora el camí, C de Castellserà, P de Penelles i P de Preixens.

En aquest punt, deixarem el camí ral i ens enfilarem fins a Rocafinestres, un indret emblemàtic pels veïns i veïnes dels pobles de Castellserà, Bellmunt d'Urgell i Penelles, una gran roca enlairada des d'on podem observar els contrastos paisatgístics i la transformació que la construcció del Canal d'Urgell va suposar per la Plana de Lleida i, alhora, gaudir en tota la seva bellesa dels secans de Bellmunt amb els cims del Montsec de fons.

Posta de Sol, des de Rocafinestres són tremendes [joanramon1](#)

Al peu del tossal de Rocafinestres, mirant cap al nord, hi podem visitar una cabana de volta plana reforçada per dos estreps laterals. Es tracta de la cabana de volta més gran de la Serra de Bellmunt-Almenara.

Cabana de volta, al peu del Tossal de Rocafinestres

Des de dalt el tossal de Rocafinestres baixarem per un corriol desdibuixat i resseguirem carena sud de la Serra de Bellmunt.

Corriol per on baixarem Rocafinestres (penelles.cat)

Es fa una mica de volta per salvar els barrancs que hi ha entre els tossals, però sempre seguirem cap a l'est, el corriol del segon tossal ja és més nítid, caminem entre algun arçot i alzina carrasca. Dalt de la cresta, es un plaer poder dedicar una estona a observar el paisatge que ens queda a sud i a nord, el poble de Les Penelles i la plana de Lleida i, a l'altre costat el paisatge obert i ple de vida dels secans, en aquest punt podem escoltar i jugar a endevinar les espècies d'ocells que veiem i sentim.

El corriol s'aixampla i s'acaba, just abans d'entrar al Bosc d'en Boldú, en un dels camins que seccionen transversalment la Serra de Bellmunt des de Les Penelles fins a Butsènit.

Aquest camí el seguim cap al nord 3,3 Km, sense deixar-lo en cap moment i en el mateix sentit. Sense adonar-nos-en ens trobem al vell mig dels secans, una zona fantàstica, amb un patrimoni natural i cultural impressionant. Així que deixem-nos endur pel silenci captivador de la natura i els nostres sentits, la vivor de la climatologia, el colors de la terra, del capvespre, del cel... O els sons i vols dels ocells.

I al fons la Serra de les Cadolles

Quan creuem per segona vegada la sèquia petita que duu l'aigua als pobles i les terres de la Ribera del Sió, a pocs metres d'aquest punt, seguim cap a l'est el corriol que recorre entre el bosquet d'alzines la Serra de les Cadolles, que deu el seu nom a les nombroses cadolles, petits clots oberts que trobem en les roques que hi ha a la part oriental d'aquesta petita serra.

Al llarg d'aquest corriol és un plaer observar la vall anticlinal de la Serra de Bellmunt, una mar de colors i tranquil·litat.

Panoràmica de la Vall de la Serra de Bellmunt

Al finalitzar el corriol, girem a la dreta i seguim 200m la pista que duu a Butsènit d'Urgell.

Vista de Butsènit d'Urgell des de la Serra de Bellmunt

Trobem novament la sèquia petita i, en aquest punt, seguirem cap a l'est pel caminet que segueix aquesta canalització d'aigua.

Aixopluc proper a la petita sèquia de la Ribera del Sió

Seguirem fins el següent pont que la travessa, on girarem en sentit nord.

Sèquia petita, que delimita la Serra de Bellmunt i duu l'aigua als pobles de la Ribera del Sió

Pujarem cap a les Planes de Ventoses, en aquest trajecte trobem la bonica Cabana de Volta de Cal Marino i la Cabana de Ca la Madrona.

Cabana de Cal Marino, enmig de les Planes de Les Ventoses

Quan el tros quedava allunyat del poble i la feina representava més d'un jornal, la família: pare, mare, fills i padrins i mossos, si era el cas, preferien quedar-se a dormir a la finca fins que la feina no era acabada. Així s'estalviava temps i sobretot cansament, tant a les persones com als animals.

Preveient tal contingència, les cabanes s'ampliaven amb nous departament, o alhora de construir-les es dissenyaven més grans o s'hi feia més d'una estança, així els animals estaven aïllats de les persones.

Així van aparèixer nous tipus de cabana, com les cabanes amb dormidor, com la de Ca la Madrona que trobarem més endavant, i les cabanes amb trespol, sent la cabana del Marino un exemple d'aquesta ultima tipologia.

En aquestes cabanes de volta s'hi obrava un trespol (un sostre), tot dividint la cabana en alçada. Així als baixos s'hi instal·lava l'animal i les eines, i a la part superior, a la qual s'hi accedia per un escales interiors o exteriors, es dedicava a l'habitatge de les persones.

En aquesta cabana hi destaca la presència d'una cisterna en el pis superior, la qual servia per recollir l'aigua de la pluja.

Passada la Cabana de Cal Marino, seguim en sentit nord sense deixar-lo 1Km en sentit sud, passats 800m, a pocs metres del nostre camí hi trobem la cabana de Ca la Madrona, una de les cabanes de volta tapada i més singular, degut a la desproporcionada xemeneia que sobresurt com si d'un periscopi es tractes.

Cabana de Ca la Madrona

I, a 120 metres de la cabana, amb la intersecció del camí Ral hi ha una petita bassa pedra que, tot i el suau pendent dels camps, recollia les aigües per abastir les necessitats de la gent i animals que treballaven aquestes terres.

En aquest punt, ja per quasi bé finalitzar aquesta ruta, agafem el camí Ral en sentit oest fins a la Trinxera del Canal d'Urgell i el naixement de la primera, dos dels punts més importants que ens expliquen la majestuosa construcció d'aquesta infraestructura hidràulica que va transformar la Plana de Lleida.

El darrer obstacle que havia de superar el canal d'Urgell abans d'entrar a la plana d'Urgell era la serra de Bellmunt-Almenara, i la solució escollida fou la construcció d'aquesta gran trinxera.

La trinxera té una llargada de 1700 metres i una profunditat de 23 metres i en la seva construcció hi van participar 600 obrers que s'encarregaven d'excavar i recollir els trossos de roca provinents d'explosionar les masses de roca. La terra i els trossos de roca recollits s'utilitzaren per construir el terraplè de Castellserà que hi ha pocs metres més endavant.

Les restes de la caserna que dona nom a la trinxera es troben situades dalt del camí que segueix paral·lel al canal, des d'on hi havia una fantàstica vista del pas del canal i es vigilava la construcció de la trinxera i del terraplè.

No queda clar si la caserna va ser només quarter o va ser també presidi. Un cop finalitzada la construcció del canal, la caserna va servir varis anys de vivenda pel canaler, que s'encarregava d'aquell tram del canal principal.

Restes de l'antiga caserna

Baixarem fins al naixement de la primera sèquia, una de les cinc sèquies que cop finalitzades les obres del canal d'Urgell van ser necessàries construir per regar els camps que es hi havia entre el canal principal i el riu Segre.

La primera sèquia, rega els termes municipals de Castellserà, Penelles, Bellmunt d'Urgell, Bellcaire d'Urgell i la Sentiu de Sió. I té una longitud aproximada de 20 quilometres.

La seva situació, adossada a la serra de Bellmunt per la seva cara sud, fa que només pugui subministrar aigua pel seu costat esquerre.

Seguirem la banqueta uns 300m per arribar a Cal Monic i finalitzar la ruta.